

Asia: VN/33074/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kehitysvammaliiton kohderyhmänä ovat kehitysvammaiset ihmiset ja muut oppimisessa, ymmärtämisessä ja kommunikoinnissa tukea tarvitsevat ihmiset. Maassamme on noin 50 000 kehitysvammaista ja noin 65 000 puhevammaista ihmistä, selkokielen tarvitsijoita arvioidaan olevan jopa 750 000 henkilöä. Selkokielen tarpeen taustalla voi olla esimerkiksi kehitysvamma, lukivaikeus, muistisairaus tai se, että suomi tai ruotsi ei ole äidinkieli.

Kehitysvammaliitto edistää kehitys- ja puhevammaisten ihmisten tasa-arvoa ja osallistumista yhteiskunnassa, kehittää palveluja sekä edistää alan tutkimusta. Liitto edustaa yli 80 jäsenorganisaatiota, jotka toimivat vammaisten ihmisten hyväksi.

Kehitysvammaliitto ei kannata alkoholilain muuttamista, vaan toteaa sen lisäävän riskiä sikiöaikaisten alkoholivaurioiden syntymiselle. Suomessa syntyy vuosittain 600–3000 alkoholin sikiöaikana vaurioittamaa lasta. Raskaudenaikainen alkoholinkäyttö on merkittävin kehitysvammaisuuden aiheuttaja länsimaissa ja ainoa, joka olisi täysin estettävissä.

Raskaudenaikaisen alkoholi-altistuksen aiheuttamien sikiövaurioiden laajasta kirjosta käytetään kattotermiä FASD. Raskaudenaikainen alkoholinkäyttö voi aiheuttaa sikiövaurioita koko raskausajan. Se altistaa sikiön pysyville keskushermoston ja muiden elinten vaurioille. Vaurioita saattaa syntyä jo siinä vaiheessa, kun odottava äiti ei vielä tiedä olevansa raskaana. Vaurioita voi syntyä jo pienistä alkoholimääristä. Vauriot voivat näkyä vaikeuksina oppimisessa, sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ja oman käyttäytymisen tai toiminnan säätelyssä. Vauriot ovat elinikäisiä.

Alkoholijuomien verkkokauppa sekä muut jakeluun ja noutoon perustuvat vähittäismyyntikonseptit, kuten alkoholijuomien toimitus helpottavat alkoholin saatavuutta. Suomalaisten naisten juominen on lähes kuusinkertaistunut viimeisten 40 vuoden aikana. WHO:n tilastojen mukaan suomalaisten naisten juominen on eurooppalaisittain runsasta. Tehokkaimmat keinot vähentää raskaudenaikaisen alkoholinkäytön aiheuttamia vaurioita ovat alkoholin saatavuuden rajoittaminen ja hinnan pitäminen tasolla, joka rajoittaa kulutusta. Lisäksi tarvitaan valistusta sekä alkoholipolitiikan kokonaisarviointi alkoholinkäytön aiheuttamien haittojen ennaltaehkäisemiseksi.

Espoossa 30.8.2024

Susanna Hintsala

toiminnanjohtaja

Kehitysvammaliitto ry

Susanna Rieppo

Vaikuttamistoiminnan asiantuntija

Kehitysvammaliitto ry

Rieppo Susanna
Kehitysvammaliitto